

Sygn. akt I PK 129/05

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza

w sprawie z powództwa Z. D.

przeciwko A. T&D Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością obecnie A. T & D Sp.
z o.o.

o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 października 2005 r.,

kasacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w K.

z dnia 9 listopada 2004 r.,

**odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania nie obciążając
powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 9 listopada 2004 r. oddalił apelację powoda Z. D. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w M. z dnia 27 marca 2003 r. którym to wyrokiem zasądzono od „A. T & D” Spółki Akcyjnej w Zakładzie Transformatorów w M. na rzecz powoda odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę, nagrodę z zysku za 1999 r. oraz ekwiwalent za niewykorzystany urlop.

Sąd ten podzielił ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji i wyciągnięte z nich wnioski. Sąd ten przyjął, iż podane przez stronę pozwaną w piśmie rozwiązującym z powodem umowę o pracę nadużywanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie stanowi ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 k.p. Sąd Okręgowy nie uznał także za zasadne twierdzeń powoda, iż złożone przez niego wypowiedzenie umowy o pracę było wymuszone przez zakład pracy. Wypowiedzenie to dostarczyła w dniu 10 grudnia 1999 r. jego żona, a powód potwierdził telegraficznie w dniu 12 grudnia 1999 r. Uzupełniając postępowanie dowodowe o opinię biegłego Sąd ten wskazał, że schorzenia powoda nie mogły wywołać jego zaburzeń świadomości. Z faktu zdenerwowania powoda propozycją pracodawcy dotyczącą rozwiązania umowy o pracę nie można wywodzić braku możliwości świadomego i swobodnego podjęcia decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy za wypowiedzeniem, tym bardziej, że powód potwierdził wolę zakończenia stosunku pracy już po złożeniu oświadczenia w tym przedmiocie w przesłanym pozwanemu telegramie. Zasądzenie odszkodowania wobec skutecznego złożenia przez powoda oświadczenia woli o rozwiązaniu stosunku pracy było zatem prawidłowe.

Powód wniósł kasację od tego wyroku.

Skarżonemu orzeczeniu zarzucał naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 45 § 2 k.p., polegające na braku uzasadnienia niemożności, względnie niecelowości przywrócenia powoda do pracy przy jednoczesnym zasądzeniu na rzecz powoda odszkodowania, naruszenie art. 65 § 1 k.c. przez jego niezastosowanie, a tym samym przyjęcie skuteczności złożenia przez powoda oświadczenia woli o wypowiedzeniu stosunku pracy. Podnosił naruszenie przepisów postępowania art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. i 382 k.p.c. polegające na nieodniesieniu się przez Sąd drugiej instancji do wszystkich wskazanych w apelacji zarzutów dotyczących wyroku Sądu pierwszej instancji poprzez ocenę wiarygodności dowodów, która wykroczyła poza ramy swobodnej oceny i nie została oparta na wszechstronnym rozważeniu materiału dowodowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, w szczególności przez prowadzenie postępowania wobec nieistniejącego

przedsiębiorcy, reprezentowanego przez nieumocowanego pełnomocnika, a także sporządzenie opinii biegłego bezpośrednio zainteresowanego rozstrzygnięciem sprawy.

Skarżący wskazywał, że „przedmiotem kasacji jest instytucja bezskuteczności wypowiedzenia w ujęciu szerokim, jako odpowiedź na pytanie kiedy Sąd winien przywrócić pracownika do pracy, a w jakiej uznając wypowiedzenie za bezskuteczne zasądzić odszkodowanie, czy okoliczności niemożności i niecelowości powrotu do pracy pracownika stanowią kryterium obiektywnej oceny, czy też winny wynikać z woli stron, a nadto czy Sąd orzekający w tym zakresie z urzędu powinien ponosić określony ciężar dowodowy. Natomiast w ujęciu węższym kasacja, zdaniem skarżącego, ma stanowić odpowiedź na pytanie dotyczące sposobu wykładni oświadczenia woli, z uwagi na okoliczności i zasady współżycia społecznego podlegające stałej deprecjacji. Co do wszystkich powyższych kwestii pojawiają się wątpliwości, co uzasadnia złożenie wniosku o przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.”

Kasacja zawiera wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. przez uwzględnienie powództwa, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Pozwany wniósł odpowiedź na kasację wnosząc o jej odrzucenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393 §1 k.p.c. Sąd Najwyższy może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania, jeżeli w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto gdy kasacja jest oczywiście bezzasadna. Odmowa przyjęcia kasacji do rozpoznania nie może nastąpić wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo, albo gdy zachodzi nieważność postępowania (art.393 § 2 k.p.c.).

Występujące w sprawie zagadnienia prawne, jako przesłanka przyjęcia kasacji do rozpoznania, powinno mieć charakter istotny, odnosić się do określonego przepisu prawa, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Nie może sprowadzać się do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia, ani też odpowiedzi na pytania retoryczne i mieć charakteru abstrakcyjnego, oderwanego od przesłanek orzekania w danej sprawie. Strona skarżąca powinna sformułować to zagadnienie i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r. II CZ 35/01 OSNC z 2002 r. Nr 1, poz. 11).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie nie może być uznane za „istotne zagadnienie prawne”. Ma ono abstrakcyjny charakter. Sąd Okręgowy zasądził bowiem odszkodowanie nie na podstawie art. 45 § 2 k.p. (w odniesieniu do którego skarżący formułuje zagadnienie), lecz na podstawie art. 60 k.p.

Odnosnie do pytania dotyczącego sposobu wykładni oświadczenia woli z uwagi na okoliczności i zasady współżycia społecznego stwierdzić należy, że art. 65 § 1 k.c. stanowi, iż oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Zagadnienie wykładni oświadczeń woli wymaga więc odniesienia się do indywidualnego przypadku i okoliczności w jakich oświadczenie to zostało złożone. Odnoszenie się przez Sąd Najwyższy do „zasad współżycia społecznego podlegających stałej deprecjacji”, którego to sformułowania skarżący nie rozwija w kasacji, nie jest możliwe.

Problem ponoszenia przez sąd pracy „z urzędu określonego ciężaru dowodowego” nie jest zrozumiały. W tym przedmiocie wskazać jedynie należy, iż zmiany w k.p.c. dokonane ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189), polegające na skreśleniu § 2 w art. 3 oraz zmiany treści art. 232 k.p.c. (usunięciu zasady odpowiedzialności sądu

za treść postępowania dowodowego) oznaczają, iż obecnie ciężar dowodu i wskazanie środków dowodowych spoczywa na stronach. Możliwość dopuszczenia przez sąd orzekający dowodu niewskazanego przez strony jest uprawnieniem sądu a nie jego obowiązkiem (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r. II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999 r. nr 20, poz. 662).

Mając na uwadze powyższe, nie stwierdziwszy aby zaskarżony wyrok zapadł w warunkach nieważności postępowania, bądź oczywiście naruszał prawo Sąd Najwyższy uznał, że istnieją podstawy do odmowy przyjęcia do rozpoznania kasacji wniesionej w niniejszej sprawie i na podstawie art. 393⁷ k.p.c. orzekł jak wyżej.

O kosztach Sąd Najwyższy orzekł stosownie do art. 102 k.p.c.